

JUTRANJE NOVOSTI

Izhaja vsak dan zjutraj, izvzemši ponedeljke.
Mesečna naročnina:
v Ljubljani Din 10.—, po pošti Din 12.—, inozemstvo Din 20.—

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/I. — Telefon št. 213
Brzjavni naslov: „Novosti-Ljubljana“.
Upravništvo: Marjini trg št. 8. — Telefon št. 44.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.
Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.238.

Proste roke . . . Kritični položaj reškega vprašanja.

Naša vlada izda komuniké. — Intrasigentno stališče fašistovske Italije.

Ko je meseca avgusta italijanska delegacija napravila predlog, naj se Reka, Baroš in Sušak združijo in postavijo pod kontrolo Italije, so odvrnili jugoslovenski delegati, da bi tak dogovor kratkoma anuliral rapalsko pogodbo. Nato je pa Mussolini zažugal, da bo dobil »proste roke«, ako Jugoslovenci ne sprejmejo do 31. avgusta teh pogojev. Ko je videl, da je ta rok vendarle prekratek, ga je podaljšal do 15. septembra.

Ta italijanski ultimatum bo torej pretekel te dni in nevarnost mednarodnih zapletov je velika. Celo angleško časopisje z neko nervoznostjo, ki ni običajna, gleda na ta dan.

Kako daleč so vedli pogovori zadnjih dni, se iz poročil ne da razvideti. Tudi ni jasno, v koliko se je dal Poincaré angažirati pri celotnem vprašanju. Razvidno je samo, da se v vseh straneh z veliko vnetostjo dela, da se najde pred potekom laškega ultimata formula, ki bi bila sprejemljiva za obe stranki. To bo pa zelo kočljiva stvar, kajti Mussolini se je preveč navadil diktirati kot pogajatelj in zadnji grško-laški konflikt mu je pošteno stopil v glavo.

Zadnje dni je Francija pokazala, da ima izborne politike, Poincaré je res se vedno v Evropi na višku. Dobro je vedel, da bo Anglija stojala na strani Grške dovedla Mussolinija do mrtve točke, zato se je prijazno postavil na stran »latinske sestre« Italije, vendar, da stvar ne bo nikomur škodila. Danes, v laško-jugoslovenskem vprašanju glede Reke pa zadeva ni tako priprosta, gre za mnogo več kot simpatije. Izgleda, da je Francija tu energično vzela inicijativno v roko in prihod marsala Franchetta d'Esperay ni samo slučaj, temveč važna točka v razvoju tega vprašanja.

Znano je, da člen 5. rapalske pogodbe določa, da se v slučaju, če ne pride pri natančni določitvi meje reške države do sporazuma, naprosi predsednik švicarske republike za arbitražo. Mussolini se seveda lahko postavi na stališče, da v sedanjem sporu ne gre za mejo, temveč za druge stvari. Če bi hotel na ta način šahirati, bi seveda izgubil še oni del zaupanja v inozemstvu, ki mu je ostal po zadnji grško-laški aferi. — Vlada, ki hoče napram svojim sosedom udariti vsakokrat, kadar pride do nesoglasja, s silo in noče niti intervencije Društva narodov niti arbitraže, katero je sama določila v pogodbi, ki jo je podpisala, taka vlada ne bo mogla uživati niti trohice zaupanja več v inozemstvu.

»Journal des Débats« svetuje Italijanom zmernost in pravi o francoskem stališču v tej zadevi sledeče: »Francija ne bi mogla ostati brezbržna napram grožnji, ki je naperjena proti Jugoslaviji in torej proti Mali antanti: vsa francoska politika je tu ogrožena. Treba je, da so si o tem v Rimu na jasnem. Odklonitev določene arbitraže bi naložila težko križdo italijanski vladi.«

—žn—

Pred jesenskim zasedanjem narodne skupščine.

Beograd, 12. septembra. (Z) Ker je do sestanka skupščine le še malo dni, so pred par dnevi začeli s svojim delom razni odbori skupščine radi proučevanja predloženih zakonskih načrtov, ki se bodo reševali še v tej skupščinski sezoni kot zelo nujni. Odbori bodo pripravili vse za skupščinske seje, tako da se diskusija ne bo zavlekla v brezkončnost in da bi se zakoni mogli hitro in pravočasno sprejeti.

Beograd, 12. septembra. (Z) Od dne do dne se lahko opaža naraščanje števila narodnih poslancev, ki prihajajo v Beograd, ker se ima za nekaj dni sestati skupščina radi nadaljevanja svojega dela.

ODGODITEV MADŽARSKÉ SKUPŠČINE.

Budimpešta, 12. septembra. (Madžarski dopisnik urad.) Odgoditev Narodne skupščine se je zgodila danes nepričakovano do 13. oktobra.

Podpirajte Jugoslovensko Matico!

Beograd, 12. septembra. (B) Po informacijah, ki jih je dobil naš dopisnik, bo ostalo reško vprašanje vsled posredovanja Poincaréja tudi po 15. t. m. odprto, tako da ne pride do aneksije od strani Italije. To odlaganje rešitve reškega vprašanja se pripisuje v uspeh g. Pašića, ki je v inozemstvu na tem delal.

Beograd, 12. septembra. (Z) To pot mora pasti odločitev v Rimu. Po dosedanjih poročilih, ki jih ima vlada, se doznava, da je Mussolini neposredno naznanil francoskemu ministrskemu predsedniku, da ne želi, da se v vprašanje Reke meša kaka tretja osebnost. »Messaggero« v tem smislu prinaša danes uvodnik. V beograjskih krogih se misli, da bo Italija morala pristati na razsodišče, ker njeni poslednji predlogi stavljeni 31. avgusta t. l. niso bili sprejeti od naše vlade.

SEJA MINISTRskega SVETA.

Beograd, 12. septembra. (Z) Danes popoldne ob 5. uri se je začela seja ministrskega sveta pod predsedstvom g. Pašića. Na tej seji se je razpravljalo o reškem vprašanju. Tekom jutrišnjega dne se bo izdal poseben komuniké.

FRANCOSKI IN ANGLEŠKI GLASOVI

Pariz, 12. septembra. (B) Časopisje se še dalje bavi z reškim problemom in smatra, da je situacija resna, če tudi je ni treba jemati tragično. Korrespondent »Petit Parisien« iz Ženeve javlja, da se je razgovarjal z neko ameriškansko osebnostjo, ki se je vračala s potovanja čez Balkan in izjavila: Gremo težki krizi nasproti. Mussolini je prepričan, da bi napad na Reko imel vse pogoje za uspeh in ni nemože, da bo ravno na tej strani iskal odškodnine za Krf, ki ga ne sme obdržati. Korrespondent »Daily Mail« navaja, da so krogi delegacije kraljevi-

ne Srbov, Hrvatov in Slovencev precej optimistično razpoloženi in da smatrajo, da je mogoče doseči direktan sporazum z Italijo, ker taka možnost še ni izključena. Vendar pa trde v dobro poučenih krogih, da se bo beograjska vlada obrnila na Društvo narodov, ako bi Italija zavzela grozeče stališče in da bo zahtevala registriranje rapalske pogodbe v smislu čl. 18 pakta. »L'Ouvrier« objavlja intervju z neko osebnostjo, ki stoji zelo blizu našim krogom v Parizu in ki je izjavila, da Italija ne sme pozabiti, da Društvo narodov jamči za izvršitev podpisanih pogodb in da je Mussolini sam ratificiral rapalsko pogodbo.

Rim, 12. septembra. »Messaggero« izjavlja oficijozno, da je vsako posredovanje med Italijo in Jugoslavijo v reškem vprašanju izključeno in da nobena prijateljska vlast ni napravila takega poskusa. Poincaré je mogel dati Pašiću le prijateljske nasvete v reškem vprašanju in mu naznaniti, da bo Francija v italijansko-jugoslovenskem konfliktu zaradi Reke stala ob strani.

Beograd, 12. septembra. »Agence Havas« javlja iz Pariza: Ugotavlja joč obojestransko željo, da se vprašanje Reke med kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev reši prijateljsko, naglašava »Petit Journal« potrebo, da se sporazum sklene čimprej radi ohranitve miru in razvoja reškega pristanišča. Ako se to ne zgodi kmalu, bi moglo reško pristanišče zgubiti vsako važnost za obe državi. Milanski dopisnik »Mattina« pravi, da bi mogla francoska vlada vplivati na beograjsko, kakor je že to storila pred sklenitvijo rapalske pogodbe. »Journal des Débats« piše, da Francija ne bi mogla ostati ravnodušna v slučaju pretne naperjene proti kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev, a posredno tudi proti Mali antanti.

Mussolinijev ekspoze.

Konflikt z Grško. — Reški problem. — Reparacije.

Rim, 12. septembra. (Agenzia Stefani.) V današnjem ministrskem svetu je izjavil ministrski predsednik Mussolini: Italijansko-grški konflikt je na potu do onega štadija, da se izvrše sankcije veleposlaniške konference, ki je v prvem italijanskem ultimatu vsebovane zahteve sprejela bistveno v svoje sklepe. Izpraznitelj Krfa, to ponavljam, se izvrši takoj, ko bodo po formalnem sprejetju v noti veleposlaniške konference stavišene zahteve izvedene. Čim bodo izvršene reparacije, bo Italija izpraznila otoke, ki so bili zasedeni kot navadna zastavščina. Sedaj je treba v Italiji in na Krfu samo počakati, da Grška svojo dolžnost polno in celotno izpolni.

Kar se tiče vprašanja Reke, je bil stavljen beograjski vladi od strani Italije zadnji, popolnoma pravičen in uslužben predlog, ki ga je prinesel v Beograd jugoslovenski poslanik v Rimu g. Antonijević. Do današnjega dne ni došla nobena nota. Zaradi tega je vsaka

sodba v tej zadevi preuranjena in so izjave listov nepremišljene. Dana je še vedno možnost neposrednega sporazuma brez razsodišča.

Glede problema reparacij in položaja v Poruhru je izjavil Mussolini, da je napetost ponehala zlasti po govoru dr. Stresemanna v Stuttgartu. Zdi se mi, je rekel, da že vidim vnaprej skorajnji začetek odločilnih pogajanj. Kljub temu se ne sme misliti, da bo rešitev tega vprašanja lahka in da se bo izvršila v kratkem času. Ako bi se nadaljeval odpor, bi to pomenilo toliko, kakor hoteti katastrofo. V tem smislu je italijanska vlada posredovala, da bi Berlin prepričala.

Po dveurni debati, katere so se udeležili skoraj vsi ministri, je odobril ministrski svet soglasno sklep in zadržanje ministrskega predsednika Mussolinija. Na predlog vojnega ministra Diaza se je sklenilo predložiti kralju dekret, s katerim se podelijo žrtvam umora v Janini odlikovanja.

Italijani ostanejo na Krfu?

London, 12. septembra. List »Times« javlja iz Rima: Italijanska vlada je odločena, da ima Krf in druge otoke zasedene, dokler ne bo dokončana preiskava pri Janjini in ne bodo krivci kaznovani. Italijanska vlada je prepričana o tem, da bo le prisotnost italijanskih čet na Krfu pripravila Grke do tega, da spolnijo svoje obveznosti. Ako pa bi se preiskava zavlekla za precejšnjo dobo in se zločinci ne bodo izsledili, potem bo italijanska vlada z utemeljitvijo, da je to pripisovati pomankanju dobre volje Grške, stavila celo še nadaljnje zahteve glede zasedbenih stroškov.

Pariz, 12. septembra. (Agence Havas.) Grška vlada je poslala veleposlaniški konferenci noto, v kateri prosi za naznanilo o tem, kajdospe zavezniška pomorska divizija, da tako lahko izda primerna navodila za kretanje grške mornarice. V noti je izražena želja, da se datum nastavi kolikor mogoče na najbližji čas.

Pariz, 12. septembra. V dobro poučenih krogih sodijo, da bo Mussolini-

jevo odločitev o pridržanju italijanskih čet na Krfu sprejel veleposlanik Avezzano danes.

London, 12. septembra. (B) Londonski krogi opazujejo z največjo pozornostjo situacijo na Krfu. Ker je Italija obljubovala, da bo izpraznila Krf, čim Grki izpolnijo vse pogoje, stavišene od veleposlaniške konference, vlada tu mnenje, da bo Italija v resnici izvršila vse svoje obljube. Obstojna nada, da bo na današnji seji veleposlaniške konference, ki je bila odložena za danes, da bi italijanski predstavnik Avezzano imel časa, da dobi instrukcije od Mussolinija, vse storjeno, da se odstrani vsak dvom glede evakuacije Krfa. Zamotani značaj in opasnost sedanje situacije sta londonskim službenim krogom znana, ki žele, da se napetost situacije čimprej ublaži, posebno da ne predvidevati incidenti ne bi dali povoda Italiji za novo akcijo. Tukaj se z zadovoljnostjo ugotavlja dejstvo, da London in Pariz enako želita, da Italija čimprej evakuir Krf.

Pred neposrednimi nemško-francoskimi pogajanjmi?

AMERIŠKE ZEDINJENE DRŽAVE IN REPARACIJE.

London, 12. septembra. Diplomatični poročevalec lista »Daily Telegraph« piše: Angleška vlada bo kaj kmalu morala odločevati o tem, kako politiko naj zasleduje, ako bo pasivni odpor v Poruhru ponehal in bodo uvedena nemško-francoska pogajanja. Zdi se, da so mogoče tri alternative: 1. Velika Britanija more vztrajati na splošni ureditvi med zavezniki in Nemčijo; 2. more neposredno in posebej razpravljati z Nemčijo o svojem lastnem reparacijskem deležu in vztrajati na svojih terjativah z ozirom na medzavezniške dolgovce; 3. se lahko povrne na politiko konsolidacije, se odreče reparacijam, a vztraja na plačilu dolga. (W)

Washington, 12. septembra. V Belem domu se zanikuje, da bi dobila ameriška država od Francije ali Anglije pobudo, v kateri bi se zahtevala podpora Zedinjenih držav pri re-

paracijskem vprašanju. V uradnih krogih imajo utis, da se je evropski položaj znatno zboljšal.

New York, 12. septembra. »New York Times« objavlja daljši članek glasom katerega se v newyorških gospodarskih krogih govori o tem, da bi posojilo ene milijarde dolarjev za rešitev Nemčije pred gospodarskim položajem tvorilo najglavnejša razmotriva mednarodnega sveta, ako se doseže v ruhrskem vprašanju sporazum in so glasje z zavezniki. Četrtna tega posojila bo najbrž ponudena ameriškim bankirjem v podpis. Industrijalna posest Nemčije in garancije, ki bi jih dal drugi evropski narodi, bi tvorile varnost za to posojilo. Načrt, ki ga sedaj razmotriva več ameriških bankirjev, predvideva, da se postavi generalni komisar družstva narodov, ki bi moral nadzirati uporabo posojila.

Bolgarske zveze z Italijo.

ITALIJANSKI FAŠISTI PODPIRAJO MAKEDONSTVUJUŠE.

Beograd, 12. septembra. (Z) Iz Sofije javljajo: Po prevratu, ki je za vedno odstranil Stambolijskega in makedonstvujušim odvzel veliko breme, ter jim dopustil, da delajo neovirano na uresničenju svojega načrta, naperjenega proti naši državi, je makedonski komite stopil v posebno ozke stike z Italijo, ki mu je obljubila tudi finančno podporo za njegove cilje glede Makedonije.

Te dni je dobila uprava komiteja poročilo od svojega delegata v Albaniji, Angela Poppa — Vasiljeva, v katerem ta po sestanku z italijanskim predstavnikom v Tirani javlja o vsem, kar se tiče dela za uresničenje skupnega cilja Bolgarske in Italije glede Makedonije. Italijanski predstavnik je rekel predvsem Poppu-Vasiljevu, da so Italijani morali zelo omejitii svojo pomoč za vlade Stambolijskega vsled tega, ker notranje prilike Bolgarske v tistem času niso dajale nade na uspeh komiteja v njegovi akciji.

Jugoslovensko - italijanska konferenca v Ljubljani.

Beograd, 12. septembra. (B) Dne 15. t. m. se vrši v Ljubljani konferenca naših in italijanskih delegatov, na kateri se bo razpravljalo o vprašanju ureditve lastništva onih naših in italijanskih državljanov, ki se nahajajo na sami meji. Na tej konferenci se bo tudi izdelal pravilnik o prehodu teh državljanov preko meje.

Beograd, 12. septembra. (B) Dne 15. t. m. se sestanejo v Ljubljani naši in italijanski delegati. Na konferenci se bo likvidiralo vprašanje o dvojnem obdavčenju državljanov na meji Italije in naše kraljevine.

Naša cona v Solunu.

Beograd, 12. septembra. (Z) »Tribuna« poroča: Te dni so se končala pogajanja med našimi in grškimi predstavniki o solunski svobodni coni. Ostane le še to, da naša vlada pošlje inspektorje, da pregledajo del pristanišča, ki nam ga je odstopila Grčija za 50 let in da se sankcionirajo rešitve teh pogajanj. V tem smislu je odredila naša vlada ministra saobračaja g. dr. Jankovića in ministra trgovine dr. Kojića kot inspektorja. Dolžnost inspekcije je, da preišče, dali so se instrukcije, dane od strani naše vlade, v redu izvajale in če ni bil mogoče slučaj nesporazuma, o priliki ko so bile dane instrukcije našemu poslaniku Balugdziju, ker gre za celo delikatne tehnične podrobnosti. Gospod Balugdzij je prišel v Beograd radi tega in potuje danes zvečer v Solun, kjer se bo sestal z našima inspektorjema.

IZENAČENJE ŽELEZNIŠKIH TARIFOV.

Beograd, 12. septembra. (B) Ministrstvo saobračaja je izdalo določbo po kateri se razširi veljavnost vseh tarifov državnih železnic tudi na proge bivše južne železnice v naši državi. V veljavo stopi s 15. t. m.

ZAROKA PRINCA PAVLA.

Beograd, 12. septembra. (Z) Kakor se doznava, se bo vršila zaroka princa Pavla s princesinjo Olgo, hčerko grškega princa Nikole, v Beogradu. Dan poroke še ni določen, a sodijo, da bo v mesecu oktobru.

DR. KOROŠEC V BEOGRADU.

Beograd, 12. septembra. (B) »Novosti« poročajo: Danes se je naš urednik razgovarjal z g. dr. Korošcem, ki je bil to pot zelo rezerviran. Na vsa vprašanja našega urednika, da-li bo nadaljeval razgovore z radikali, je g. dr. Korošec odgovarjal: Če radikali odkritosrčno mislijo na sporazum z nami, zakaj odpuščajo naše uradnike in zakaj pošiljajo dr. Smolclara v Rim. V radikalnih krogih so istotako rezervirani. Poleg vsega tega pa se v političnih krogih trdi, da je dr. Korošec imel več sestankov z nekimi radikalnimi prvaki in da se bodo ti razgovori nadaljevali.

Beograd, 12. septembra. (Z) G. dr. Korošec tekom današnjega dopoldneva ni bil sprejet pri g. Pašiću, četudi je po g. dr. Janjiću prošil za sestanek. G. Pašić želi najprej, da se informira o razpoloženju v glavnem odboru radikalne stranke.

ITALIJA IZGANJA NAŠE NOVINARJE

Rim, 12. septembra. (B) Ogorčenje radi pisanja beograjskih listov je dovedlo tako daleč, da so jugoslovenski novinarji izgnani, ki so se mudili začasno ali pa stalno v Italiji.

Trockij ubit?

Pariz, 12. septembra. (B) Iz Londona javljajo, da je glasom vesti berlinskih listov iz Moskve Trockij ubit. Podrobnosti niso znane. Potrdila te vesti je nemogoče dobiti.

Pariz, 12. septembra. (B) Iz Berlina javljajo, da je ruski veleposlanik demantiral vest o umoru Trockega.

VREMENSKO POROČILO.

Dunaj, 12. septembra. Danes je bilo vreme v Avstriji jasno in mlo. Napovedi jutri še niso, najverjetneje vreme neugodno.

Dunajsko pismo.

Na Dunaju, 10. sept.

Naša kolonija na Dunaju je slavila večer rojstni dan prestolonaslednika in sicer dopoldne s službo božjo v cerkvi, popoldne ob 5. uri pa je bil raut pri poslaniku g. Tihi Popoviču. Tu so se zbrali zastopniki naše kolonije, tudi akademska mladina je poslala šestorico svojih zastopnikov. Poslanik je sprejemal čestitke, a jeden akademikov je govoril v imenu naše narodne mladine. Ko so se gostje nekoliko okrepčali je pri šampanju g. poslanik izrekel prisrčno napitnico kraljevske-mu novorojencu z živo željo, da bi krepko rasel in se razvijal, ter nekoč povedel našo lepo državo k popolni sreči in blagostanju.

Jugoslovenska kolonija je hvaležna gospodu poslaniku, da jej je dal priliko za tako patriotično manifestacijo v središču sosednje države, s katero imamo mnogo prav živahnih interesov, ki jih hočemo nadalje gojiti in nam v prid razvijati. V veseljem razpoloženju smo se razšli v nadi, da bo še radostnih dogodkov, ki nas zopet in zopet združijo v prijaznih prostorih našega poslanstva na Dunaju.

Pri tej priliki se je vnel v krogu naših prvakov razgovor o boljši organizaciji naše številne kolonije na Dunaju. Poleg akademskega društva »Triglava« imamo svoje »Jugoslovensko podporno društvo«, »Udruženje jugoslovenskih žena«, a iz predvojnih časov je ostalo edino dosti krepko hrvatsko društvo »Prosveta«, ki ima svoje stalne prostore »Zur Glocke« v Neubaugasse št. 5, kjer ima vsako prvo nedeljo v mesecu veselico v večjem ali manjšem obsegu. Ima tudi svoj tamburaški zbor. Naša avstrijska manjšina pa ima Udruženje Srba, Hrvata i Slovenaca in »Gradišćansko hrvatsko društvo«, ki ima svoje prostore v »bolgarski gostilnici« na Stubenringu. Ali pravega družabnega življenja ni med našo kolonijo. Še pred par leti smo imeli svoj »Jugoslovenski klub«, ali prostori so bili precej stran od središča in zato se ni moglo razviti tako družabno življenje, po kakršnem hrepenimo. Zdaj pa je na novo sprožena misel, da si dunajski Jugoslovenci moramo oskrbeti nekaj dom, kjer se bomo zbirali, medsebojno spoznavali in zabavali. Tu naj se navezujejo in vzdržujejo prijateljski stiki med našimi rodbinami. Le želeli te, da se lepa misel tudi uresniči.

V Avstriji bomo imeli 1. oktobra volitve v Nationalrat in obenem v nekatere deželne zbornice, med temi v koroški in gradišćanski ali burgenlandski. Tukaj izhajajoča lista »Koroški Slovenec« in »Hrvatske Novine« sta že naznanila, da se volitve udeležita tudi slovenska in hrvatska stranka. Ne vemo pa, ali je že mogoče kaka zveza med obema, da bi se skupno udeležili drugega skrutinlja, ki se bo vršil iz ostankov glasov na Koroškem, Štajerskem in Gradišćanskem v smislu jako demokratskega in pravičnega volilnega reda. Vsekakor bodo to tudi za nas zanimive volitve, žal, da smo v Jugoslaviji jako nedolžni pri vseh pripravah. Ako bi bilo narobe, da bi Nemci imeli tak interes na teh volitvah, tedaj bi vedeli, kakšno pomoč bi imela nemška narodna manjšina.

Fašistovski glas o Reki

Pod tem naslovom prinaša Mussolinijev organ »Il Popolo d'Italia« sledeče, brez vsakega dvoma inspirirano poročilo:

Z ozirom na vesti iz Beograda in Pariza, da namerava beograjska vlada odbiti sporazum za ureditev reskega vprašanja, se držijo naši politični krogi zelo rezervirano. Vendar ni izključeno, nasprotno smatra se za mogoče, da je beograjski odgovor na italijanski načrt negativen.

Pri tej priliki je potrebno, da se objasni situacija od dneva zaključenja dela paritetne komisije, tembolj, ker se je o tem vprašanju objavilo mnogo stvari, ki ne odgovarjajo resnici. Na zadnjem sestanku paritetne komisije ni došlo do definitivnega sporazuma med delegacijama. Govorilo se je o protipredlogih na naš načrt, kar je najbrž dalo povoda nekaterim za mnene, da je došlo v komisiji do izravnavanja nasprotij, t. j. med italijanskim predlogom in omenjenimi protipredlogi. Toda v resnici ni bilo tako. Srbsko-hrvatsko-slovenska delegacija je nastopila proti gotovim glavnim točkam, ki jih je formulirala italijanska vlada. Ti ugovori so težili za tem, da uničijo bistvo italijanske formule. In ker ni smatrala italijanska delegacija za potrebno, da se pogaja niti za eno teh točk, a ker so z druge strani jugoslovenski delegati izjavili, da je njihov mandat omejen in da nimajo pravice pristati na točke z vidika, na katerega so postavile svoje protipredloge, se je odločilo po dolgi diskusiji, da se dela zaključijo in da se odložijo za 15 dni, da bi se dobil čas za sporazum z dotičnima vlada, ali bolje rečeno, da se da dele-

Včeraj so zaključili dunajski jesenski vzorčni sejem. Ta prireditve je po obsegu in bogastvu prekosila vse dosedanje. Prostorno je sejem obsegal celo Rotundo in ves zapadni prostor zunaj do glavne promenade, dalje celo Messepalast ali bivše cesarske konjušnice med Mariahilferico in Burgasse, vrhu tega ves novi Hofburg. Poleg drugih zanimivosti naj omenim le posebno Erfindermesse ali sejem izumiteljev v delu Rotunde. Posebno tu bi bilo veliko zanimivosti za naše rojake, ki hočejo in morejo svoja podjetja razširiti. Sploh pa rečem, da bi si moral ogledati ta sejem, ki nam je najbližji, vsak naš industrialec, ker vsak bi našel tu novih pobud za poplinitve svojega podjetja. Izkoriščajmo skušnje in šolo, ki jih imajo naprednejši sosedje za seboj. — V materialnem oziru so baje jako zadovoljni, ako smemo verjeti dosedanjim poročilom. Kupčije so bile v celoti baje prave velike. Iz Jugoslavije je došlo veliko kupcev in sklenjenih je bilo nad 2000 kupčij. Ako je to res, je dokaz, kako veliki so še naši medsebojni stiki, kar je pa pač naravno.

Ogledal sem si tudi sejem v Ljubljani, ki mi je vzbujal prijetne nade za bodočnost. Pokazal nam je lep napredek v tako kratki dobi svobode, kar je najlepša podlaga za čedalje krepkejši razvoj. Ali veliko se moramo učiti od sosedov in tudi v tem oziru sem videl v Ljubljani dovolj znakov dobre volje in sposobnosti. Ljubljanski sejem je najlepši dokaz, da mo sposobni za samostojno velikopotezno gospodarsko življenje.

V enem oziru je ljubljanski sejem prekosil vse štiri sejme v sosesčini, sejme v Gradcu, na Dunaju, v Pragi in Lipskem. Naš ljubljanski veselilni prostor z nebrojnimi »pokušalicami« vina itd. prekosi vse štiri prej imenovane. V tem oziru smo velikanski. In pa tisto življenje po šestih uri do polnoči in čez, to je unikum na svetu, tolikega pitja in žretja in petja in veseljenja ni nikjer drugod. Tudi na Dunaju so imeli svoje Weinkostprobe, ali tu smo videvali res le take goste, ki so vino pokušali. Ob šestih zvečer pa so zaprte tudi pokušalnice in vsi bufeji. Kdor je lačen ali žejen, mora iti v restavracije. V Ljubljani pa prične pravo življenje šele po šestih uri in traja pozno, veliko prepozno v noč. Naš nežni spol ima tudi precej zaslug za tak vseh ljubljanskega sejma. — Ali zato pa je bilo gledališče — prazno in tudi sokolska veselica na Taboru bi lahko imela za nekaj tisočakov boljše dohodke.

Trgovsko življenje prehaja že precej v normalni tir in sejni postajajo nepotrebni. Vse večje trditve se zopet poslužujejo trgovskih potnikov in vzorčni sejni so razstave in bodo to čedalje bolj. Zato pa tudi moramo biti pripravljeni, da si polagoma pripravimo prehod od sejmov na razstave, seveda v večjih presledkih in vsakokrat na drugem kraju svoje obsežne domovine. V nekaj letih in še prej bo konec sejmov pri nas in tudi marsikje drugod, iz vzemši morda v Lipskem, ki ima stoletne pravice.

A. G.

gaciji srbsko-hrvatske slovenske vlade možnost, da še enkrat referira svoji vladi.

Italijanski načrt je torej ostal neizpremenjen in naša delegacija je ostala čvrsto pri svoji tezi, ker predstavlja omenjeni načrt skrajne meje, do katerih more iti Italija s kompenzacijo.

Če kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev odbije italijanski načrt, je jasno, da bo mogla podvzeti italijanska vlada svobodno akcijo.

Italijansko-grški konflikt, kakor da je pojačal upornost kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev in jo uveril, da bo mogla izkoristiti to priliko v mnenju, da je Italija z omenjenim konfliktom oslabiljena. Toda tukaj vlada prepričanje, zaključuje list, da bo ta iluzija skoro prenehala.

Italijanske spletke.

V zadnjem času se širilo vesti, da je bil med Italijo in kosovskim komitejem podpisan tajen dogovor, ki se tiče naše države. Po tem dogovoru bi imela Italija podpirati materialno in moralno ta komite, da bi se Albanija razširila na severu na račun naše države. Za to bi Italija dobila kot odškodnino Valono in še nekatere druge kraje v južni Albaniji. Čim bi vstala do-bila večji razmah, bi Italija izkrcala v albanski pristaniščih svoje čete pod prevezo, da jemlje v zaščito katoliške, nato pa bi si izposlovala mandat, da uvede red v Albaniji. Po tem sporazumu je baje dobil Avdi beg Toptani večjo količino orožja in municije iz Italije, kakor tudi večjo vsoto denarja, katero mora razdeliti med nezadovoljne. Agitacija komitejev v zadnjem času uspeva. Nezadovolnost se razvija posebno z agitacijo in s pomočjo bednega gospodarskega stanja, velikih davkov, rekrutiranja, kršenja obljav itd. Vse to pa se pripisuje krivdi Ahmed bega in njegove vlade.

Uganka ali zarota?

Nepričakovani izbruh italijansko-grškega konflikta ima nekaj zagonečnega, ker se ne more razložiti z dogodkom, ki je služil za pretezo italijanskemu nastopu.

Omaganje Velike antante, nerazpoloženje za novo vojno, osamljenost posameznih držav je povzročila, da je dal včasih smel udar mali državi velik dobiček, kar pospešuje vsak avanturističen poskus. Tako se je polastil Želgovski Vilne, Litvanci Melja, Kemal paša je povrnil Turčiji Carigrad in Trakijo. Toda vse to se je zgodilo v vzhodnih deželah. Evropa ni dosti pazila na nje in ni bila složna v presoji teh dogodkov.

Na koga je mogla Italija računati s svojo avanturo? Anglija je v glavnem zaveznica Grčije, katero je podpirala lansko leto v boju proti Turčiji. Zakaj bi jo zapustila sedaj? Sredozemsko morje je pot v Indijo in Anglija tu ne bo trpela prevlade kake druge države posebno v vzhodnem delu morja. Za Francijo je to morje še večjega pomena, ker je to pot v Algir in Tunis. Afriške kolonije so sedaj temelj francoske moči, kajti one ne dajejo samo blaga in davkov, temveč tudi črne vojake. Italija je že od nekdaj tekmovalka Francije na teh mejah, zlasti v Tunisu. Dasi se mnogo govori o latinskem bratstvu, sta vendar obe latinski sestrji že dolgo medsebojno zelo nezaupni. Celotna Turčija, ki je sovravnica Grčije, sovravnica Italiji radi Dodekaneza. Kje naj bi našla Italija podporo? Težko bi se ji bilo »pirati« antanti, ker je osamljena in bi mogla priti v zelo obupen položaj; saj nima niti lastnega železa, niti premaga, niti dovolj kruha.

Početkom letošnjega leta se je vedno govorilo, da vodi Italija tajna pogajanja z Nemčijo. Znano je, da je vodila Italija pogajanja z Madžarsko in da je voditelj madžarskih fašistov Friedrich je zvezi z Mussolinijevimi fašisti. Znano je tudi, da obe državi sovravnica Jugoslavijo. In res nam že preti madžarska vlada, da bi v slučaju jugoslovensko-italijanskega konflikta ne mogla zadržati svojega naroda, ki baje zahteva uresničenje Jugoslavije. To je znamenje, da moramo biti vedno opretni.

Dalje nam preti nevarnost od strani Bolgarske. Se je v spominu, kako se je junija letos zavzela Italija za vlado Cankova in ovirala našo akcijo. Ne smemo pozabiti, da je bil ta prevrat v zvezi s Koburžani in da je vzbujal veliko simpatij in nad tudi na Madžarskem. Stara zveza germanskega plemena se vzpostavlja in tej se je sedaj pridružila tudi Italija.

Nemčija se nahaja v katastrofalni krizi, ki se poostruje vsak dan, vsako uro. Draginja raste še mnogo hitreje, kakor pada vrednost nemške marke, izvoz blaga je nemogoč, ker je češko blago že cenejše. Lipski velesejem je doživel silen neuspeh, ker se ne sme nihče zavežati z obsežnejšo pogodbo. Tovarne se zapirajo, nihče ne ve, kaj bo jutri. Vsa čas se more zgoditi nekaj nepričakovanega. Ravno v tem času bi bilo za Nemčijo velikega pomena, če bi bila antarta prizadeta na vzhodu ali jugu, če bi se prejšnji nemški sovravniki potolkli med seboj. Tako je bilo razumeti nemške spletke v Italiji. Se nekaj potrjuje to. Sovjetska vlada, ki koraka s svojo politiko vedno v smeri Nemčije, je izrazila Italiji sočutje povodom dogodka v Albaniji. Sovjetska vlada v Rusiji ni tako sentimentalna, da bi jo razburjal umor petih ljudi in ona je na bolji sovravnica fašistovski vladi. Od kod to sočutje? Po čigavem povetju in komu v prid? To je zagonetka. Ali je morda že ustvarjena tajna zveza protiantantskih držav proti nam?

N. J.

Rešimo sokolski Tabor! Kongres zveze bivših bojnikov.

To medzavezniško združenje, ki šteje 3 milijonov članov, je pred kratkim zborovalo v Bruslju. Predsednik je zopet Charles Bertrand, ki pa je izjavil, naj pride predsedstvo prihodnjič na druge interallirane narode. Komander Ameriške Legije, Alvin Owsley, je predlagal, naj bi ta zveza nekdanjih borcev postala mednarodna, t. j. pričela gojiti svoj z Avstriji in Nemci. Njemu gre za stvaritev mogočnega federacije, ki bi s svojo težo mogla pritiskati na odloke vlad. Tako naj bi širila mirovna ideja. V imenu francoske Unije je Bertrand izjavil, da bosta Belgija in Francija opustili Germanijo, čim bo pokazala prve znake kesanja in dobre volje... Prihodnja skupščina je določena za okoli 15. septembra 1924 v Angliji.

!! Zahtevajte povsod !!
JUTRANJE NOVOSTI

Rudarska stavka v odločilni fazi.

Že ob razglasitvi rudarske stavke, je naša stranka domnevala, da preti nevarnost, da se bo stavka zrušila, to pa zato, ker se niso ukenile vse tiste varnostne odredbe in predpise, ki bi jih moral odrediti vsak pameten stavkovni odbor. Zato je naša stranka sklicala kmalu po izbruhu stavke v vseh revirjih na vzpodbudo krajevne organizacije v Trbovljah diskusijo z dnevnim redom: »Rudarska stavka in NRS.« Referent na tej diskusiji, ki je bila številno obiskana, je bil tajnik Podbevšek, ki je v imenu stranke izjavil: »Vse, kar se je doslej pozitivno ukenilo za rudarje, se je storilo vsled našega upliva. Mi vam nudimo svojo pomoč, toda samo pod tem pogojem, če nam daste mandat, to se pravi, vse organizacije naj se izrečejo, da smo pooblaščen potegovati se zanje, kajti v nasprotnem slučaju lahko vsaka stranka deluje proti nam z očitkom, da hočemo kovati politični kapital. Povdarjamo pa pri tem, da ne zasledujemo nobenih političnih ciljev, kar lahko trdimo o vseh strankah, temveč, da nam gre za stvar. Če sprejmete našo pomoč nas delate odgovorne, če je pa ne sprejmete, mi nismo odgovorni. Zapolnite pa si dobro, da se danes še da rešiti, kar je za rešiti, pozneje bo težko mogoče. Navzoči rudarji so se večinoma strinjali z našimi izjavami, ne pa tako ekstremisti, zlasti oni iz Zagorja, ki so pričeli delati krvav in spektakeln in s tem preprečili, da bi mi aktivno posegli v stvar.

Stavka je nato v miru potekala v vseh revirjih. Toda beda je vedno bolj in bolj naraščala, neorjantiranost delavskih mas je bila vedno večja. Klerikalna stranka je tekoj pričela »delati« s polno paro za delavstvo, njeni zaupniki so letali od Poncija do Pilata, dosegli pa niso ničesar, kar je razumljivo. Vse tiste možnosti namreč, ki so jih hoteli uporabiti klerikalci, so jih preje preizkusili že naši zaupniki. Trboveljska družba je bila namreč točno informirana o položaju ter ni hotela ničesar slišati o popustih, češ, stavka je borba, v borbi pa se ne pozna usmiljenje, zlasti pa ne za tiste, ki je na tleh. Čez noč smo zvedeli nato o dinamitem napadu na elektrarno, ki še do danes ni poljsenjen, zaporji so se polnili z aretiranci, žrtve pa je bilo z vsakim dnem več.

Krajevna organizacija naše stranke v Trbovljah je bdela nad položajem, zato pa je 7. t. m. ponovno poslala svojo deputacijo v Ljubljano. Ta je izrazila željo, da bi se vršil v torek, 11. t. m. šod rudarjev v Trbovljah, na katerem naj bi nastopili govorniki vseh organizacij ter poročali o položaju. Glavno tajništvo je obljubilo, da bo interveniral v tem smislu ter rudarje obvestilo v ponedeljek popoldne. G. veliki župan Lukan pa ni mogel dovoliti shoda z izjavo, da je za časa stavke prepovedan vsak shod, da je n. pr. dal razgnati shod poslance Kremžarja, ki ga je sklical vkljub striktni prepovedi ter da shoda ne more dovoliti niti svoji lastni stranki. Glavno tajništvo je ta odgovor sporočilo v Trbovlje, kjer je krajevna organizacija NRS. namesto shoda, sklicala članski sestanek naših pristavev ob isti uri, obenem pa sporočila, da shoda ne bo.

Vkljub vsemu temu pa so ob 3. uri popoldne pričele zbirati od kolodvora naprej ogromne množice ljudstva, ki so se vedno prihajale. Največ rudarjev je bilo zbranih pred Volkarjevo gostilno, kjer se nahajajo tajniški prostori krajevne organizacije. Zbrana ljudstva je bilo okoli 6 tisoč. Po nalogu oblasti je stopila v akcijo vsa ojačena posadka orožnikov, ki je zasedla vse ceste ter pričela razganjati navzoče. Zaupnikom krajevne org. se je medtem vendarle posrečilo zbrati v gostilniških prostorih izključno pristaje NRS, med katere so se zelo mešali pristaji ostalih strank radovedni, kaj da se bo povedalo. Članski sestanek je nato otvoril predsednik kraj. org. Miha Kore, ki je podal besedo tovarišu Podbevšku, ki je izjavil:

»Gre samo zato, greste li kompaktno na delo, ali kompaktno stavkate, ne gre pa

razdrobljeno, jutri 150, pojutrišnjem 300 itd. Če greste kompaktno, se boste še najbolj odrezali Trb. družbi, ki ne bo mogla pod pritiskom javnega mnenja izvesti nad vami tistih represalij, kakor drugače. Opozorjam vas pa pri tem na dejstvo, da so vsi shodi prepovedani.« — Dodatno je nato govoril Miha Koren, ki je povdarjal, da je izbirati med dvema zli, izmed katerih se običajno izbere manjše zlo. Sprejela se je sledeča

RESOLUCIJA

Članov kraj. org. NRS v Trbovljah 11. t. m.

1. Člani kraj. org. NRS v Trbovljah se obvezujejo iti kompaktno na delo v sredo, 12. t. m., to pa v slučaju, da se za to izreče vse org. po njih zastopnikih.

2. Sprejmejo naj se vsi že odslovljeni rudarji, kakor tudi po nedolžnem v zaporih trpeči.

3. Plavil, ki so bili rudarjem odtgnjeni, se povrnejo. Za časa stavke naj se stroški za pogrebe in za vse porode vsem prizadetim povrnejo.

4. Nastop službe za odsotne rudarje naj se izvrši najkasneje po preteku 6 dni, kar naj družba upošteva.

5. V teku 8 dni se naj skličejo ponovna pogajanja.

Ta resolucija je bila od navzočih soglasno sprejeta ter je bila mišljena kot podlaga, ki bi omogočila sporazum z zastopniki vseh organizacij, ki so se med našim zborovanjem radevolje odzvali ter prihiteli na tozadevno konferenco, ki se je vršila po članskem sestanku. Ljudem se je razglasilo, da se naj vrnejo na delo, če bodo še tisti večer viseli letaki, podpisani od zastopnikov vseh organizacij, štampiljani pa z štabliko kraj. org. NRS v Trbovljah.

Ta konferenca, ki so se je udeležili za NRS: Kolenc in Hacin, za II. rud. skupino Zupanič in Košir, za Jugosl. strokovno zvezo Kukman in Flisek, za Zvezo rud. del. Pilbersek in Peklar, za socialiste pa Krušič in Krizan, je vodil Miha Koren. Do sporazuma pa ni prišlo, ker so se delegati Jug. strok. zveze izrazili, da ne zaupajo vladi, zastopniki Zveze rudarskih delavcev pa, da stoji stavka izborna ter da je treba vztrajati do konca. Končno se je izkazalo, da so vsi zastopniki razen kraj. org. NRS. brez mandata od svojih ljudi. Razpravljali so o možnosti splošnega rudarskega shoda, na katerem bi padla odločitev. Tajnik Podbevšek jim je nato razložil, da je to nemogoče, za vzgled naj jim pa služil domnevani shod v torek, 11. t. m. Tudi se naj ozirajo na dejanski stan in na množice, ki čakajo raztreseno na odločitve konferenc. Konferenca se je nato odgodila na sredo 12. t. m. ob 3. uri popoldne, do katerega časa bi si zastopniki vseh organizacij preskrbeli mandate.

V sredo, dne 12. t. m. se je vršila konferenca, ki se je vršila v prostorih tajništva kraj. org. NRS. In jo je vodil rudar Strmnan. Ta konferenca se je razbila, ker so nastopili proti zgoraj omenjeni resoluciji rudarji, ekspozitni klerikalci in gotovih ekstremistov iz Turjaškega trga, katerim ni na srcu dobrobit celokupnega delavstva, temveč njihov strankarski interes.

Stavka je bila slabo pripravana od strani ekstremistov kičev iz Turjaškega trga kakor tudi od strani klerikalcev, ki so s svojim Kramžarjem v sredi stavke hoteli v kalnem ribarstvu in lovitvi klerikalne pristaje; radi tega današnje strašno stanje rudarskega delavstva. Neresnost teh ljudi, ki nosijo absolutno odgovornost za neuspešno stavko, pa se vidi zlasti danes, ko vsakdo vidi, kakšen da je resnični položaj in si le oni v svoji strahopetnosti in neumnosti, ali pa strankarski zagrizenosti ne upajo delavstvu povedati, kaj ima storiti, da se reši vsaj deloma zla, katerega so oni zakrivali.

Mi smo prepričani, da bo delavstvo pravočasno obračunalo s frazerji in hazarderji, ki so se nesramno in skrajno lopovski igrali z eksistenco 12.000 rudarskih družin.

Izredni občni zbor „Slovenskega trgovskega društva Merkur“.

Ljubljana, 12. sept.

Za nočjo je sklicalo omenjeno društvo svoj izredni občni zbor, ki se je vršil v društvenih prostorih v Gradišču. Zborovanje, ki je bilo jako številno obiskano, je otvoril predsednik društva g. Lilleg, ki je ugotovil sklepčnost, pozdravil zborovalce v imenu odbora in poročevalce listov. Za zapisničarja je imenoval g. Kovača in Hribarja, nakar je prešel takoj na dnevni red. Na prvi točki je bila izročitev častnih diplom častnima članoma društva g. Andreju Sarabonu, veletrgovcu v Ljubljani in Francu Golobu tovarnarju na Viču. Predsednik je pozdravil navzočo gospodo z naznanilom, da je priznal občni zbor slavljencema častno članstvo, odbor pa jih je odkloval še z najvišjim možnim odklovanjem, s poklonitvijo častnih diplom.

Poudarjal je, da se vrši ta izredni občni zbor v slavnostnem razpoloženju, ko se prerasliva dva zaslužna društvena člana. S čim sta zaslužila slavljena to odklovanje in koliko sta napravila v dolgi dobi dela za razvoj in napredek tega važnega društva, je pri tej priliki nemogoče popolnoma pojasniti. Pred četrdesetletjem so se začeli naši trgovci zavedati svoje narodne dolžnosti. Slovenci so se emancipirali od svojih sovražnih nemških tovarštev in si ustanovili najprej »Slov. pevsko društvo Merkur«, ki pa je že po kratkem, jako uspešnem delovanju prešlo na stanovsko organizacijo. V teh časih in do danes sta delovala častna člana z vso verno v prid in dobro družbu in slovenskemu trgovstvu. G. Sarabon kot varčen gospodar in ugleden trgovec, g. Golob pa kot večleten energičen, delaven in ambiciozen tajnik. Že v prejšnjem brezpravnem času je dobilo društvo večino v bolniški blaginji, gremiju in na več drugih merodajnih mestih. Društvo si je vsvarilo že takrat pozicijo, za katero so zavidali društvo Nemci sami. Z ozirom na njihove zasluge jih odkluje odbor s častno diplomom. — Predsednik je izročil gospodom lične diplome, ki jih je izdelal v okusni obliki in lični ornamentiki g. V. Bohinc, gojenec naše obrtne šole. Navzoči so vstali in viharno pozdravljali oba odklovanca.

Gospoda Sarabon in Golob sta se gigneta zahvalila s toplimi besedami za izkazano odklovanje in obljubila še nadaljno sodelovanje pri društvu. Pri tej priliki je g. Golob poleg kratkega očrta razvoja društva prav umestno poudarjal, naj društvo kolikor možno pritega v svoje okrilje še

ono mladino, ki do sedaj še ni pri društvu in je ravno v tej nevarni dobi brez zaslombe in varstva. — Odklovanca je pozdravil nato zastopnik ministrstva za trgovino in obrt dvor. svetnik g. Mar. n. kot član društva in 18-letni urednik društvenega glasila ter jima čestital na odklovanju. V imenu gremija jih je pozdravil predsednik »Zveze trgovskih gremijev« g. Jelačin, ki je čestital odklovančema.

Nato se je razvila živahna debata glede spremembe nekaterih pravil. Med drugim se je določilo, da se sprejmejo tudi ženske v društvo »Merkur«, ki se bo jako pomnožilo in vsestransko oživilo. Sklep je bil sprejet in določilo se je tudi po kratki debati, da dobe v odboru 2 mesti samostojne trgovke in 2 mesti nastavljenke. Sprejeto so bile z ozirom na ta sklep še nekatere manjše spremembe pravil in se je zvišala primerno razmeram in času društvena članarina. Končno je prebral tajnik še kratko poročilo o društvenem izletu v papirnico v Vevčah, pri čemer se je zahvalil vodstvu za prilazno razkazovanje in ljubezljivo pogostitev. Sklenilo se je, da priredi društvo še več takih poučnih izletov v naše industrijske kraje. Predsednik je končno pozdravil ponovno slavljena, zahvalil se za številno udeležbo in zaključil slavnostno izredno zborovanje.

Iz prosvetnega življenja.

— Danes, v četrtek, se začne redni pouk na konservatoriju Glasbene Matice. Ojenci, ki so lansko leto obiskovali pouk na konservatoriju in so se letos ponovno vpisali, naj se zgledajo po ob 3. uri pri svojih bivših učiteljih v navadnih prostorih. Nove golejce pa odredi posameznim učiteljem ravnateljstvo konservatorija v pisarni Glasbene Matice.

— Pevska šola prof. dr. Kozine. — V oblastno priznanem pevskem zavodu se prične redni pouk petja v ponedeljek, dne 17. t. m. Poučevalo se bo solo-petje za koncert in opero in (pri zadostnem številu gojencev) tudi skupinsko petje v treh oddelkih: I. oddelke za dečke in deklke do 10. leta; II. oddelke za iste do 14. leta; III. oddelke za odrasle (v večernih urah). Uklovinu po dogovoru — eventualno tudi brezplačno — Proslaviste se sprejemajo vsaki dan od 2.—3. ure popoldne v Beethovnovi ul. št. 9.

Dnevne novosti.

— **Josipa Stritarja zlata poroka.** Vsa v solncu iskrea se in še vedno živa Rogaška Slatina se pripravila na veliki praznik. V soboto, dne 15. t. m. praznuje sivolasi nestor naših književnikov Josip Stritar s svojo zvesto družico zlato poroko. Na predvečer jima priredijo narodna društva in vojaška godba podoknico, drugi dan pa se slavljencema pokloni šolska deca. Slavnost počasti s svojo navzočnostjo tudi knezoškof lavantinski dr. Karlin.

— **Pošiljanje otrok v inozemske šole.** — Pokrajinska uprava objavlja: Ministrstvo za prosveto je doznalo potom svojih organov, da pošila mnogo naših državljanov, ki niso Srbi, Hrvati ali Slovenci, med njimi tudi državni javni uslužbenci, svoje otroke, da se ne bi šolali v državnem učnem jeziku, na srednje šole v inozemstvu, posebno na Madžarsko, in sicer brez predhodnega odobrenja ministra prosvete, kakor to predpisuje člen 54 zakona o srednjih šolah. Zato opozarja ministrstvo prosvete ponovno na ta člen, ki se glasi: »Učenci, srbski (naši) državljani se ne morejo učiti na inozemskih srednjih šolah brez predhodnega odobrenja ministra prosvete. Spričevalo onega, ki se temu protivi, ne velja v Srbiji (v kraljevini). Razen tega more tudi minister njega ali pa njegovo obitelji kaznovati s kaznijo, ki jo predpisuje dopolnitev člena 14, zakona o narodnih šolah.«

— **Z beograjske univerze.** Na Juridicni fakulteti beograjske univerze so razpisane tri izpraznjene stolice in sicer za narodno gospodarstvo, za civilno pravo in za državno pravo. Prijava naj se pošlje do dne 18. septembra na rektorat univerze.

— **Iz rudarske službe.** Ministrstvo za šume in rudnike je imenovalo administrativnega oficijala Ivana Češmigo pri Okrožnem rudarskem uradu v Celju za administrativnega kontrolorja v IX. čin. razredu in kancelista Josipa Jurčiča pri Rudarskem glavarstvu v Ljubljani za pisarniškega oficijala v X. čin. razr.

— **Prosta vožnja invalidom.** Ministrstvo za promet je dovolilo brezplačno vožnjo za one invalide, ki se morajo predstaviti preglednim komisijam.

— **Izenačenje oem zdravilom.** Ministrstvo za narodno zdravje je imenovalo posebno komisijo, ki ima nalogo določiti in izenačiti cene zdravilom v lekarnah in drogerijah po celi kraljevini.

— **Zužana vožnja za orožnike.** Ministrstvo za promet je dovolilo orožnikom isto zužano vožnjo po državnih železnicah kakor jo imajo častniki in vojaki.

— **Sola za železnice.** Prometno ministrstvo je sklenilo, da otvori tudi letos šola za železnice, ki bo otvorena v Zagrebu. Udeleženci bodo dobivali 700 Din mesečne podpore. S poukom se prične dne 20. t. m.

— **Protestna skupščina ljubljanskih akademikov proti prevrskam pristojbam.** Vseled vesti, da se bodo pristojbine za izpise in spricvala precej zvišale, so sklicali ljubljanski akademiki za večer popoldne protestno skupščino, ki se je vršila v dvorani deželnega dvorca. Tozadevni referat je podal mediciner Kresnar, nakar je bila brez vsake debate sprejeta tozadevna resolucija, ki se bo poslala vsem merodajnim oblastim.

— **Začetek šolskega leta v Ljubljani.** Z večernim dnem je Ljubljana oživila. Na ulici niso srečali samo skrbnih in potrtih obrazov delovnih slojev, marveč tudi vesela in rdeča lica srednješolske mladine, ki se je po dneh oddiha vrnila v naše mesto, da nadaljuje svoje študije. Želimo samo, da bi ostali njihovi obrazni radostni tekom celega in tudi ob zaključku leta v svojo lastno in zadovoljstvo celokupnega naroda, ki bo položil v njene roke svoje bodočnosti. Kot običajno se vrši pred Mestnim domom veliki knjižni trg prosvete željnih učencev.

— **Jugoslovensko policijsko odposlanstvo v Pragi.** V nedeljo 9. t. m. je dospelo v Prago jugoslovensko policijsko odposlanstvo, ki se je udeležilo mednarodnega policijskega kongresa na Dunaju. Odposlanstvo je šlo v Prago, da si ogleda delovne in organizacijske českoslovaške policije.

— **Službena pragmatika za drž. uradnike izide danes v četrtek v št. 86 »Uradnega lista«.** Opozorjamo na to, vse interese, da si to številko nabavimo.

— **Štiridesetletnica maturo.** Abiturienti leta 1893 ljubljanske višje reake so imeli t. 9. t. m. svoje praznovanje. Rano jutraj tega dne so se zbrali v svoji s cvetjem okrašen študentski cerkvi, kjer je opravil iz šolne služnosti sv. mašo g. kanonik dr. Mihael Opeka; jubilarji so v skladnih spominih zlate mladosti preživeli potem skupaj cel dan. Maturiralo jih je 13, dva sta po končani visokošolskih študijah umrli, ostali so sledeči: Prof. Albin Belar, dežel. šolski nadzornik v p., upravitelj observatorija na Vrčeh; prof. ing. dr. Maks Fabiani, arhitekt v Gorici; Jožef Kolenc, brat pri jezuitih v Kalksburgu; ing. Jožef Kordin, predsednik drž. železnice v p. na Dunaju; Janez Kovac, fin. rač. nadsvetnik v p. Pešata pri Ljubljani; Jožef Lisec, geometer, Lancaster Pa. U. S. A.; ing. Rudolf Machnitsch, dvorni svetnik, capo seziona, Ufficio ricostruzione, Tolmino; Mirko Malovrh, višji nadzornik v Ljubljani; Matevž Požarnik, poštni upravitelj v Ljubljani; K. Schlehan, inšpektor v Ljubljani; ing. Gustav Stedry, višji inšpektor telegrafa v Trstu. V inozemstvu živeči kolegi niso bili prisotni pri slavi, pač pa so se vsi zglasili s pozdravi pismenim potom. Od nekdanjih profesorjev živi tu še g. vlad. svetnik profesor Andrej Senekovič, kateremu se je deputacija poklonila.

— **Na državnem Osvobodilnem zavodu za žensko domačo obrt v Ljubljani.** Turjaški trg 6/II, se prične vpisovanje za novo šolsko leto 1923/24 v petek 14. sept. in v soboto 15. sept. dopoldne od 9 do 12, ure in od 14 do 17, ure za razne ženske tehnike. Redni pouk se prične 17. t. m.

— **Razpis službe.** Na državni kmetijski šoli v St. Jurju ob J. žel. je izpopolniti izpraznjeno upravniško mesto v poduradniškem činu s plačo letnih 1000 Din in osebno draginsko doklado 14 Din dnevno. Prostost, ki morajo biti absolutno nižje kmetijske šole, stari med 24 in 35 let, naj vložijo svoje prošnje na ravnanstvo šole v St. Jurju ob juž. žel. — Pri žumski upravi na Boh. Bistrici je namestnik gozdarja III. razreda. S tem mestom so združeni prejemki letnih 1000 Din in draginske doklade. Prošnje naj se vložijo pri direktorju šum v Ljubljani (Križanek) do 22. sept. 1923.

— **Društvo Slov. Rdečega križa v Ljubljani** sta zadnji čas došla še dva zneska, ki sta bila nabrana v območju dveh podružnic Rdečega križa povodom praznovanja društvenega dne Crvenega Krsta in sicer od podružnice v Kamniku (drugič) 402 Din 50 p in od podružnice v Novem mestu 1086 Din 95 p. O tem povodu bodi pristop k društvu Rdečega križa iznova najtopleje priporočen.

— **Kopalnice ob Ljubljani** je še vedno odprto. Ker so nastopili vroči popoldnevi, je kopanje še vedno priljubljeno. Tudi solne kopeli se pridno uporabljajo, dokler imamo še solne dni. Ljubljancem ne bojejo zamuditi nobene prilike. Ob 12. uri pridejo večinoma taki, ki žele kopeli, bodisi vodne ali solne, v miru uživati. Popoldne prevladuje veselo razpoloženje.

— **Poskušnje samomor.** Ivanka Drašler, 16letna delavka v tovarni Gale na Viču se je zaljubila v nekega mladeniča, seveda brez vednosti staršev. V soboto zvečer sta z ljubljencem obiskala ljubljanski veleselem ter se zabavala pozno v noč. To pa je njena mati v ponedeljek izvedela. Ko se je hčerka zvečer iz tovarne vrnila, jo je mati pričela pretepati ter ji prepovedala vsako nadaljnjo občevanje z ljubljencem. Deklica pa tega ni mogla prebrobiti. Vseled tega je odšla okrog 7. ure zvečer od doma proti Novi vasi na Viču na železniški tir ter se vrgla pod prihajajoči osebni vlak, kateri ji je nad komolecem odtrgal desno roko. Zdobila je še več lahkih poškodb. Pričeljal so jo v bolnišnico. Njeno stanje je zelo resno.

— **Razne nezgode.** Marija Čebular, petletna hči posestnika iz Radohove vasi pri Litli, je 7. t. m. padla na kup žareče žerjavice. S težkimi opeklinami so jo pripeljali v ljubljansko bolnišnico. — Neznani motociklist je na Dunajski cesti povozil Franjo Čop, posestnikovo hčerko iz Koroske Bele pri Radovljici, katera si je pri padcu zlomila levo nogo. — Pri delu se je poškodoval tesar pri Francetu Klincu, Anton Volčič, kateremu je odletelo poleno v levo roko. Zdravi se v bolnišnici. — Z brivito jo je prerezal vrat Franc Skopec, bivši železničar. Vzrok poskušene samomora je ba le beda. To je že drugi samomor, kateri se je zgodil na Viču. Njegova rana je zelo nevarna.

— **Na ljubljanskem velesejmu** je bila ukradena Francu Šušteršiču iz Vižmarji srebrna žepna ura z dolgo srebrno verižico vredno 600 Din. — Izvršenih je bilo povodom odvoza blaga še več manjših tatvin, katere so izvršili do sedaj še neznani tatovi. — Večkrat sta se splašila na sejnišču dva konja, last tvrdke »Balkan«. Dirjala sta po sejnišču in napravila pri raznih izlozih preko 1000 Din. škoda.

— **Tatvine v Ljubljani.** Čevlarskemu mojstru Alojzju Bergant je bilo ukradeni iz delavnice v Sp. Šiški par čevljev, vrednih 300 Din. — Iz poštnega nabiralnika za Bežigradom je ukradel neznanec, ki je odpiral nabiralnik s ponarejenim ključem vasa pisma. V trafiko Marije Novak na Turjaškem trgu je poskušal že trikrat vlomiti neki 30–35 letni mož, pa so ga vedno preprečili.

— **Tatvina koles.** Na Vrhniki je bilo ukradeni Ivanu Mesec kolo znamke »Dürkopp« vredno 2200 Din. — V Bukovci je bilo ukradeno iz večje kovaške pomočniku Antonu Lotriču kolo znamke »Athena« vredno 2000 Din. — Hotelirju Francu Skaberne na Ljubljanski cesti pa je bilo ukradeni iz hotelske veže kolo znamke »Puch« vredno 2000 Din. — V Znojlah je bilo ukradeni izpod gostilne Osvolda Fačina pos. Josipu Jalcu kolo znamke »Oska« vredno 2500 Din. — V Sv. Ljpsi je bilo ukradeni Ivanu Golobu iz Javorja 6000 Din vredno kolo.

— **Pobegli slepar.** Strojni mehanik Al. Čermelj iz Kanj je napravil v mesecih Juliju in avgustu v Lazah in Jakovcih veliko dolgov po raznih gostilnah in pri znanjih in pobežnik. Pred begom je ukradel še svojemu tovarišu Francu Finku iz podstrešne shrambe denarnico s 150 Din, njegovo domovnico in nekaj listin.

— **Pobegnil je od svojih staršev** Pred Igriščem št. 3 Vladimir Komar, star 13 let. Fant je čedno oblečen in brez pokrivala. Dalje je pobežnik 10letni Pogačnik Rajko iz Ljubljane.

— **V Beli cerkvi** je vlomil nek postopač v stanovanje Mihaela Cvetarja in ukradel novo možko obleko, srebrno uro in verižico in usnjato denarnico z nekaj denarja.

— **Na Dobravi** je ukradel neki neznanec redovno Francu Čadu denarnico, v kateri je imel 300 Din gotovine, objavo in nekaj listin.

— **Iznana sta iz naše države** za vedno kemik Apfauer Lovro in risar Herbert Soche, oba z Dunaja kot nadležna tulca. Iz ljubljanskega policijskega okoliša je izgnana za dobo 3 let radi vlačugarstva in tatvine 17letna Angela Dobrin, zadnji čas služkinja v Ljubljani.

— **Krankske novosti.** Prestolonaslednikov park. Patrijotični sklep občinskega odbora ob priliki rojstva našega prestolonaslednika da se drevedov Zvezda, kolikor ga je preostalo pred proceljem Narodnega doma, pretvori v park, ki naj nosi prestolonaslednikovo ime, je našel med prebivalstvom priršen odziv. Oglasilo se je že tudi mnenje, naj se spomenik Janeza Nepomuka, ki stoji pred sodnijo, prenese v park. Nam se ta ideja ne zdi posrečena, kajti neglede na to, da je kip prileten in stoji pred sodnijo radi zadnje žive umrlega meščana. ne smemo pozabiti, da je Nepomuk svetnik in da potemtakem park ni primerno ozadje ali osprede zanj. Ideja spominja tudi preveč na »šparanje« z umetnostjo. V park, ki naj nosi ime prvega prestolonaslednika, rojenega po ujedinenju naših plemen, spadajo kipi kulturnih velmož, ki so delovali v smeri ujedinenja. Kaj naj so ti res obsojeni na puste nagrobne kvadre in piramide? Imamo li Prešerna, Jenka in druge res samo za okrasitev pokopališč? In kje je kak spomin na Valjavca, Mencingerja? Dovolj je prostora, da se park prestolonaslednika aranžira v mal, četudi skromen in provincialen Panteon jugoslovnski mesto da naj bo ozadje za jugoslovnsko idejo povsem nemerodajnega Janeza Nepomuka.

— **Krške novosti.** Tudi v Krškem smo praznovali na jako svečan način rojstvo prestolonaslednika. Mesto je bilo v zastavah; zvečer bakljada z godbo, naslednji dan svečana služba božja. — 11. t. m. ob 11. uri dopoldne so našli pod krškim mostom utopljeno soprogo zdravnik dr. Jožeta Tavčarja iz Krškega; o nesrečni ci so že časopisi poročali, da je zašla na nepojasnljen način v Savo.

— **Celjske novosti.** Smrt v vlakcu. Iz zdravilišča Topolšice pri Sošanju se je t. dni s savinjskim vlakom odpeljal domov učitelj Novica Gjorgjevič iz Prilepa. Že na poti proti Celju ga je v vlakcu dohitela smrt. Miriča so v Celju spravili iz vlaka ter ga v Celju pokopali. — **Celjsko pevsko društvo** je zopet pričelo s pevskimi vajami. Pripravi za sredo oktobra večji koncert. — **V seji mestnega šolskega sveta** se je odobril proračun obeh osnovnih šol. Ravateljica G. Brinariu se je za vzorno delovanje na meščanski šoli izreko pohvalno priznanje. Gospodinjski šoli se zagotovo potrebni učni prostori. — **Mestni šolski svet** se bo obrnil na pokrajinsko upravo s prošnjo, da izprazni prostore šolskega vrta v Gaberju, ki so še vedno zasedeni od poljce. — **Vreme.** Zadnje dni smo zopet dobili krasno jesensko vreme. Noči in jutra so sicer hladna in meglena, dnevi pa topli in solnčni. Tako vreme potrebujemo sedaj dalje časa, da bodo kmetovalci lahko spravili pod streho razne prideleke. — **Grodje** se v Celju prodaja kilogram 10 Din. — **Birno** je minule dni v nekaterih krajih celjskega okoliša delil novi mariborski škof dr. Karlin. Ob tej priliki se je želo zopet mnogo nepotrebnega streljanja. — **V proslavo septemberskih dogodkov** se bodo leto 20. septembra pobirale po celjskih hišah knjige za korosko mladino. Zvečer pa bo ob 20. uri veliko slavnostno zborovanje v veliki dvorani Narodnega doma, pri katerem bo sodelovalo tudi Celjsko pevsko društvo. Na zborovanje so vabljeni vsa narodna društva brez razlike na strankarsko pripadnost.

— **Mariborske novosti.** V stanovanje dvornege svetnika Fona v Karčevini je bilo pred nekoliko dnevi udomljeno in so tatovi pokradli mnogo obleke, plaščev, kuhovine itd. v vrednosti 60.000 Din. Po tukajšnji policiji uvedeno zasledovanje je imelo uspeh. — V ponedeljek je aretirali detektiv Trpin nekega že 19krat zaradi tatvine predkaznanega Jakoba Kidriča, pri katerem so našli razno ukradeno blago. Kidrič je svoje dejanje priznal. Na temelju njegovih izpovedi je bilo v zvezi z njim aretiranih v Lajtersbergu še več drugih oseb, ki so vse udeležene na tatvini. Del ukradenih predmetov se je našel in je bil vrnjen oskodovalcem lastniku. — **Zaradi napeljave novih spojev** kakor tudi raznih popravil bo na vsem daljnovodnem omrežju fiske elektrarne v nedeljo 16. t. m. od 5. do 13. ure dobava toka prekinjena. — **Doslej** še neznani tat se je spravil na klobuke. V nedeljo dne 9. t. m. je v Veliki kavarni odnesel sodnik Kranerjo novo pokrivalo, v ponedeljek pa si je istotam izbral kot plen klobuk reporterja Kovača. — **V tukajšnji Tavčarjevi prekaljevalnici** zaposlen 37letni pomožni strojnik Ivan Sabeder je svojemu delodajalcu v kratki dobi pokradel okrog 8 kg mesa in 20 govejih jezikov. Okrožno sodišče ga je sedaj obsodilo zaradi tatvine na 4 mesece težke ječe. 18letna žena tukajšnjega tapetnika Bubaka je vsled tatnih družinskih sporov zapustila moža in odšla k svojim sorodnikom. Ker je Bubak v nekem tukajšnjem listu objavil svarilo, da ne prevzame odgovornosti in tudi ne plačila za dolgov, ki bi jih napravila njegova žena, je ona istotako odgovorila v časopisu, da tako svarilo ne bi bilo potrebno, ker njen mož itak ne uživa nikakega kredita. Na možovo tožbo je bila žena oproščena, ker je sodišče smatralo, da jo je mož izzval k njeni izjavi. — **V kapelici** poleg Triglavskega doma na Kredarici se je poročil 12. t. m. mariborski trgovec Fran Mayer z gđ. Milo Škrjančevno. Vrele narodnemu paru obilo sreče.

— **Ptujske novosti.** Ptujski akademik hoče imeti javna predavanja do približno sredine meseca oktobra. Predno pa bodo odptovali v svoja univerzitetna mesta, nameravajo sklicati zborovanje vseh onih, ki imajo na srce ljudska prosveta, da se ustanovi odbor z nalogo, da vzdržuje javna predavanja tudi takrat, ko visokoletočev ne bo doma. Dobili bi na ta način »Ljudsko univerzo«, ki jo naš narod v današnjih socialno, politično in gospodarskih razdvižjih in žalostnih časih bolj potrebuje, kakor kdaj poprej. Iskreno pozdravljamo se, da je ljudska prosveta edina pot, ki vodi v lepšo in boljše bodočnost naroda in človeštva! — **Pretekle soboto** se je razvila po končanem zborovanju ter banketu CMD v Ptuju na parku prav živahna veselica. Kakor nalašč nam je Bog poslal najlepše vreme in ni čuda torej, da se je mnogo občinstva odzvalo vabilu CMD. Lepo veselje sliko smo dobili zvečer, ko so lepo okrašeni quai razsvetlili z lampijoni, po Dravi pa so se vozili s čolni deloma tudi okrašenimi z lampijoni in uživali smo na ta način pravcato beneško noč. Občinstvo se skoraj ni moglo ločiti od veselilnega prostora, ker že dolgo časa nismo bili deležni take prireditve. Za krasno uspele prireditve se moramo zahvaliti posebno vojaški oblasti, ki nam je radevolje dala na razpolago vojake in tudi mnogo materiala, da smo mogli dovršiti predpriprave brez velikih težav in žrtv. — **Madame Corfu**, ki je nameravala gostovati v tukajšnji kavarni »Evropa« je od 2. do 9. septembra, je podaljšala svoje gostovanje na nedoločen čas.

— **Solvstvo v Gorici.** Kakor kaže statistika, se je število šolske mladine v Gorici od predvojnne dobe do danes znižalo za 1756 gojencev in gojenk. Za to gre zahvala samo goriskim Italijanom, ki so izgnali vse slovenske srednje šole iz Gorice, pri tem pa ob vsaki priliki tarnajo, kako Gorica čimdalje bolj propada. — **Adrijana** v Idriji. Dramski odsek akad. društva »Adrija« bo gostoval v soboto dne 15. t. m. v Idriji. Med manjšimi točkami bo na sporedu tudi drama v treh dejanjih »Mrak« in gluma »Na skoku«. — **Fašisti na Reki.** Reški fašisti so prišli 10. septembra v delavnico Legram et Valner in pristili lastnika, da je odpuštil nekega uradnika naše narodnosti in ga zamenil z nekim fašistom. Isto so storili tudi pri neki drugi tvrdki v Delti.

— **Iz društvenega življenja.** — **Plesni tečaj.** Slovensko trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani priredi v letošnji plesni sezoni za svoje članstvo in prijatelje društva plesni tečaj. Prijava sprejema društvena pisarna Gradisce 17/1, med uradnimi urami 9–12, in 3–6, in sicer najkasneje do torka dne 18. septembra t. l. Dne 14., 17. in 18. septembra se sprejema prijave tudi zvečer od 6 do 7. ure. Prijavnikom je vplačati vpisnino 10 Din za osebo. Tečaj bo en večer v tednu in ob nedeljah popoldne. — **Odbor.**

Sokolski vestnik.

— **Sokolsko društvo v Ljubljani** (Narodni dom) slavi letos 60. leto svojega obstoja. Prvi del proslave: jubilejno javno telovadbo na društvenem letnem telovadišču je društvo že izvršilo na Vidov dan, drugi del se izvrši na obletnico društvene ustanovitve. Na vzporedju je telovadna akademija v opremnem gledališču zvečer 29. sept., slavnostni občni zbor in dr. dne 30. sept. Podroben spored se objavi pravočasno.

— **Vaditeljski zbor Sokolskega društva v Ljubljani** (Narodni dom) naznanja p. t. roditeljem, da se vrši redna telovadba moške dece zopet vsak torek in petek od 5. do pol 7. ure popoldne, in sicer ob lepem vremenu na letnem telovadišču pod Tivolijem, ob slabem vremenu pa v telovadnici v Narodnem domu.

Sport in turistika.

— **Nogometna tekma v Ptuju.** Preteklo nedeljo se je vršila na Igrišču športnega kluba nogometna tekma med rezervami ljubljanske Ilirije ter domačim moštvom. Veliko zanimanje je vladalo med občinstvom za to tekmo; ob najlepšem vremenu je mnogobrojno občinstvo prisostvovalo igri, katere izid je bil 3:3. Igra je bila precej fair, pač pa moramo ugotoviti, da je bil sodnik g. A. mestoma vidno pristranski.

— **Avtomobilski dirke za Grand Prix d'Europe.** V nedeljo so se vršile na velikem dirkališču v Monci na progi 800 km (80 rund) dirke za evropski Grand Prix. Preteklo leto zgrajeno dirkališče v Monci (Italija) je eno najmodernejših in najlepših v Evropi ter je dolgo 10 km. Rezultati so sledeči: 1. Salamano (Fiat, Pneus, Pirelli) 5:27:38 s povprečno hitrostjo 146,3 km na uro. 2. Felice Nazzaro (Fiat, Pneus, Pirelli) 5:28:2. 3. Murphy (Miller-Spezial, Pneus-Pirelli) 5:34:14. 4. Minvja (Benzauto) 5. Hörner (Benzauto) 6. de Olzaga (Miller-Spezial). Od 17 pripravljenih je startalo 14 voz; na cilj je prišlo samo 6 gori navedenih voz. Zanimivo je, da je ital. min. predsednik Mussolini fungal kot častni starter. Pri dirki sami se ni pripetila nobena nesreča, pač pa se je v soboto smrtno ponesrečil pri zadnjem treningu znani dirkač Sivocci. — **V soboto** se je vršila istotam velika motociklistična dirka na progi 400 km za Grand Prix des Nations. Start se je vršil v dveh kategorijah in sicer: I. do 350 kub. m in II. do 500 kub. cm prostornine. V I. kategoriji je zmagal Italijan Ernesto Gnesa na A. I. S. v času 3:42:50¹/₂ in povprečno hitrostjo 107,7 km na uro. Drugi Belg Claessens na F. N. 3:43:37¹/₂. V II. kategoriji pa je zmagal Francoz Gillard na Pengeotu v času 3:19:16 in povpr. hitr. 121,8 km na uro. 2. Seli na Nortonu 3:31:46¹/₂. 3. Vidal (Sarolea) 3:32:10.

— **Kanal la Manche** zopet preplavan. Reuterjev korespondenčni urad kratko poroča, da se je Amerikancu Tothu posrečilo preplaviti Rokavski preliv. Za Sullivanom in Tiraboschijem je Toth že tretji rešil letos to nalogo, ki se je zdela do sedaj skoraj nerešljiva.

Ljubljanska porota.

Ljubljana, 12. septembra.

STAR POHOTNEŽ.

Prva obravnava se je vršila prot 58letnemu posestniku Luki Podakarju, doma iz Sp. Otoka pri Radovljici, sedaj posestniku v Predvoru pri Kamniku. Mož je oženjen, ima bolešno staro ženo in je imel z njo že nebroj otrok. Obtožen je bil, da je zlorabil 9letno šolarko in pastirico Josipino Auslčevno. Obravnava je bila tajna in je trajala skoro do 2. ure popoldne. Obtoženec se je zagovarjal glasom sodbe s tem, da je v splošnem že nesposoben za tako dejanje, da je napravil samo male neumnosti in da se mu je nartila obtožba le radi osebnega nasprotstva in sovražnosti med sosed. Njegov zagovor pa v očigled jasni izpovedi mlade, vendar že zelo razvite dekle in držal. Tudi po zdravniškem mnenju glede njegove sposobnosti njegov greh ni izključen. Zagovor, da ga je dekle samo dovedlo do dejanja, tudi ni obveljal, dasi je dekletu kljub svoji mladosti že precej pokvarjeno. Obtežljivo pa je bilo za moža, da je bil precej razposajen človek in je bil že 18krat kaznovan radi pretepa, goljufije, tatvine, zmerjanja in podobnih prestopkov. Posebno obtežljiva je bila zanj izpoved mladega dekleta. Tudi dekletova mati, katero je označevala obtoženec kot precej lahko žensko, ga je teko obteževala. Porotniki so potrdili prvo glavno vprašanje glede občevanja z nedoletnim dekletom z 8 glasovi, nakar je bil obtoženec obsojen na eno leto težke ječe. Kazen mora, kljub temu, da je prošil za odlog, dokler se mu vrne sin od vojakov, takoj nastopiti.

GOLJUFLJA.

Druga obravnava bi se morala vršiti proti trgovskemu pomočniku Antonu Lotriču, doma iz Skofješkega okraja na Goriskem in sicer zaradi hudodelstva goljufije, katero je zakrivil v veletrgovini z vinom Jakovac v Jastrebarskim na Hrvaškem. Oskodovalenec je bil sicer navzoč, prišle pa niso iz neznanjih vzrokov ostale glavne priče, vsled česar je bila obravnava preložena na prihodnje poročno zasedanje. Senatu je predsedoval sod. svet, dr. P. Skaberne, votanta sta bila sod. svet. Keršič in sod. Merala, drž. pravdnik dr. Mastnak. Prvega obtoženca je zagovarjal dr. Malnerič.

Obravnave se nadaljujejo jutri.

Celjska porota.

Celje, 12. septembra.

URADNA PONEVERBA.

Danes se je zagovarjala 24-letna poštna uradnica Ana Rath, ki je osumljena uradne poneverbe, katero je baje izvršila v Stora pri Celju, kjer je bila administrativna urada. O tej aferi smo že poročali o priliki zadnje celjske porote. Takrat je bila razprava vsled potrebe zaslišanja novih prič preložena. Kakor zadnjič, zanika Rathova krivdo tudi danes. Pravi, da ona ni denarja porabila zase, vendar pa obstoja možnost, da se je zgodila pomoča bodisi vsled njene lastne lahkomišljenosti ali pa se je zgodila druga nesreča. Vse priče trde, da je bila nekako konfuzna in nenormalna. Značilno je tudi, da je bila v enem letu na več službenih mestih kot voditeljica urada kljub temu, da je sama in so njeni nadzorovalni organi prosili, da jo od take odgovorne službe premeste drugam. Pošta na oblast tega ni storila. Obtožena Ana Rath je danes napravila posebno dober utis. Kar je zakrivila, lepo prizna, drugo pa tajl. Okoli 13. ure je padla v nezavest in parkrat bridko jokala. Vehementni zagovornik dr. Hodžar je sam prejel omilil njegovo delno priznanje in je prišlo do ostrega nastopa med ntim in državnim pravdnikom dr. Likarijem. Porotnikom so bila stavljena štiri vprašanja, katera pa so vsa enoglasno zanikali. Rathova je bila vsled tega oproščena.

Izpred sodišča.

LUJSKI PADAR PRED SODIŠČEM.

Pred kratkim je bil obsojen znan in daleč sloviti ljudski padar Ferdinand Permoser iz Cirknice po § 343, radi mazaštva na 4 mesece strogega zaporja in povračila stroškov. Permoser, ki se je vrnil iz Amerike, od koder je prinesel prva zdravila, se je pričel intenzivno pečati z domačim zdravilstvom, ter si je pridobil s tem velik sloves daleč na okoli in seveda tudi lepo premoženstvo. Bil je zaradi mazaštva že 8krat kaznovan, imel pa je srebro, da je bil že trikrat amnestiran. Ovadil ga je okrožni zdravnik iz Cirknice dr. Gostiša. Pri obravnavi je bilo navedenih tudi par značilnih slučajev za njegovo delo. Okr. zdravnik je poslal k njemu neko gospo, ki je proslila mazača, da naj ji pomaga, češ, da je malo noseča. Permoser jo je potolažil in je dal neke praške in tekočino. Računal ni nič zato, pač pa je vzel 100 Din nagrade. Na ta način je postopal dosledno v dobri veri, da sme prejeti darilo on kot vsak drugi. Dobro je spjel nekega kmetiča iz Drage. Može je bilo ukradeni nekaj denarja. Gre k čarodeju Permoserju — in ga prosi pomoči! Permoser hudomušen, napiše podatke na list papirja in ga da kmetiču z nalogom, naj zakopje ta papir pod hišni prag, pa bo pričel dati. Če je kmetiču pomagalo, ni znano. — Poleg več takih zdraviljenj je bil obtožen padar tudi radi tega, ker je poslal sodnemu predstojniku v Metliki purana in to po njegovem zatrdilu iz golega prijateljstva. Na predlog državnega pravdnika, ki je poudarjal, da si je pridobil ta mazač, slavo in premoženje od neumnosti ljudstva, ki je še žal tako lahkoverno, je bil Permoserjev vzkliz zavrnjen in je bila potrjena sodba prvega sodnika. Permoserja bi rešila sedaj edino le še četrti amnestija, ki jo nestrpno čaka.

Borzna poročila.

Beograd, 12. septembra. (Z) Devize: Dunaj 0.1298.50—0.1299, Berlin 0.000103—0.000105, Budimpešta 0.52—0.56, Bukarešt 42.50—43, Italija 410—412, London 422.50—423.50, New York ček 92.50—92.75, Pariz 533.5—536, Praga 277.50—277.75, Sofija 86—90, Švica 1670—1672.50. Valute: dolarji 92—93.25, češke krome 277—277.50.

Zagreb, 12. septembra. (Z) Devize: Dunaj 0.12925—0.1305, Berlin 0.0001—0.0002, Budimpešta 0.47—0.53, Bukarešt 0—44, Italija 409—411, London 420—422, Pariz 522.50—527.50, New York ček 92—93, Praga 175—276, Švica 1665—1670, Varšava 0—0.395, Valute: dolarji 91—91.75, avstrijske krome 0.1315—1325, češke krome 271—273, 20 kron v zlatu 0—355, francoski franki 500—510, madžarske krome 0—0.35, napoleonori 0—355, rumunski lei 42—0, italijanske lire 0—406.

Curih, 12. septembra. Berlin 0.000004, New York 559, London 25.46, Pariz 32.45, Milan 24.75, Praga 16.70, Budimpešta 0

Gospodarstvo

× **Konfekcijska in krojaška podjetja** se s tem opozarja na v Uradnem listu z dne 8. septembra 1923, št. 84, na str. 528 razglašeno licitacijo, ki se ima izvršiti dne 15. septembra 1923 ob 9. uri dopoldne v pisarni komande V. žandarmerijske brigade v Ljubljani, glede izdelave hlač, da bo navedena licitacija javna ustmena in ne pismena (ofertalna) ter da je potrebno, da pride navedene dni k licitaciji poedini interesent.

× **Poštno-telegrafska konvencija med našo državo in Italijo.** Pogajanja med zastopniki naše vlade in Italije glede sklenitve poštno-telegrafske konvencije potekajo ugodno in se je nadejati, da bo konvencija kmalu končana. Le radi dveh točk konvencije se je naša delegacija obrnila v Beograd po informacije, na kar bo konvencija gotova.

× **Žig na vozni legitimaciji.** Pro-metno ministrstvo je odredilo, da mora imeti vsaka potniška vozna legitimacija žig izvršilnega odbora, združenja ali banke, ki je legitimacijo prodala. Brez tega žiga legitimacija ne velja.

DOBAVE.

× **Dobava parnih kotlov.** Pri ravnanstevu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 19. septembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave dveh parnih kotlov. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× **Dobava materiala za izdelavo petrolejskih kant.** Pri upravi državnih monopolov v Beogradu se bo vršila dne 20. septembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave raznega materiala za izdelovanje petrolejskih kant. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× **Dobava metelj.** Pri ravnanstevu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 20. septembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave 10.000 komadov brezovih in 5.000 komadov sirmovih metelj. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× **Dobava ključev, klešč itd.** Pri ravnanstevu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 22. septembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave raznih ključev (francoskih in drugih), klešč, škarij za se-

kanje pločevine ter prebijačev. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× **Dobava ključev.** Pri ravnanstevu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 24. septembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave nemških ključev. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× **Dobava spiralnih svetrov.** Pri ravnanstevu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 24. septembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave 1300 komadov spiralnih svetrov. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× **Dobava špirita.** Pri ravnanstevu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 24. septembra t. l. ponovna ofertalna licitacija glede dobave 1000 kg denaturiranega špirita. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× **Dobava raznega orodja.** Pri ravnanstevu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 24. septembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave raznega orodja. Pred-

metni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× **Dobava sene in slame.** Pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bo vršila dne 25. septembra t. l. druga ofertalna licitacija glede dobave 600.000 kg sene in 270.000 kg slame, dne 24. septembra t. l. pa pri komandi vojnega okruha v Mariboru glede dobave 600.000 kg sene in 260.000 kg slame. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× **Prodaja skladišča v Mariboru.** V pisarni inženirskega oddelka Dravske divizijske oblasti v Ljubljani, Kongresni trg 1, vršila se bo dne 25. septembra t. l. ob 11. uri dopodne javna ustmena dražba za prodajo skladišča v Einspillerjevi ulici v Mariboru. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× **Dobava raznega telegrafskega materiala.** Pri ravnanstevu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 25. septembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave raznega telegrafskega materiala. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× **Dobava delov za vešting-zavore.** Pri ravnanstevu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 26. septembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave delov za vešting-zavore. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× **Novo najdišče premoga v Sloveniji.** Kakor smo pod tem naslovom že včeraj poročali, so odkrili v bližini Ptuj, v Medvedcih, novo najdišče premoga, ki je izborne kakovosti. Je to svetli premog (Glanzkohle) s 4 do 5000 kalorijami. Premog bo eksploatiral neka angleško-ruska družba, čije poslovodje v Medvedcih je neki ruski inženir, kapital pa je po večini angleški. Od Medvedcev do Pragerskega bo družba zgradila približno 7 km dolgo normalnotirno progo za prevoz premoga, ker je najdišče zelo bogato. Okrajni glavarstvi Ptuj in Maribor sta že izvršila ogled terena, kjer bo tekla proga.

Glavni urednik: Ivan Podržal.

Odgovorni urednik: Milha Gaberšek.

Last »Zvezne tiskarne« v Ljubljani.

Edmond et Jules de Goncourt:

Renée Mauperin.

(Roman.)

(Nadaljevanje.)

Tako je postal odločen ekonomist. S tem suhim študijem se je bavil prav marljivo in vsaki štiri- najst dni je objavil v eni velikih revij kak dolg članek, poln števil, ki so ga ženske preskočile, a možki so trdili, da so ga čitali.

Narodna ekonomija se zanima za revne sloje in slika njih revščino v številkah, in tako je dala Henriju Mauperinu barvo liberalnosti. Vendar pa kot tak ni stal vladno sovražno nasproti, temveč je z njo celo koketiral. Salonske zveze in znanstva iz višje družbe so ga spravljala v stik z vladno upravo. Pripravljal je delo in urejeval akte visokega dostojanstvenika, ki je bil zelo zaposlen in ki ni imel zato časa. S prefektom je bil v zelo dobrih odnosih in upal, da ga ta spravi v glavni svet in odvod v parlament. Tako je igral dvojno igro, ne da bi se s kom skregal. Kot liberalci in ekonomist je pa tudi znal razorožiti nezaupnost in sovražstvo katoličanov zoper svojo osebnost in ideje, ki jih je oznanjal. Našel je pri njih celo simpatije, govoril

o zvezi vere in socialne politike in ker je čisto na skrivnem izpolnjeval cerkvene dolžnosti, ga je abbé Blampoix visoko cenil, ker je bil mnenja, da spada na tihem v pravoverne kroge.

Henri Mauperin si je najel stanovanje v ulici Tailbout in prijel večere mladim ljudem, resne večere okoli mize, ki je izgledala kot pisarniška miza. Tu so se povabljeni razgovarjali o naravnem pravu, o javni pomoči, o produktivnih silah, o pomnoževanju človeškega rodu. Henri je skušal spremeniti te večere v predavanja. Skrbno je izbiral svoje ljudi in iskal elemente za svoj veliki salon, ki ga je hotel imeti v Parizu, ko bi se poročil; vabil je prve socialne ekonomice v svojo družbo, klical celo nekako za predsednike člane instituta, ki jih je zasledoval s svojo uljudnostjo in reklamo in ki bi mu dali — tak je bil njegov načrt — neki dan sedež poleg njih v sekciji za moralne in politične vede.

Vso svojo nadarjenost in spretnost je pa bil Henri pokazal pri izrabljanju družbe. Napravil je takoj v začetku iz sebe osebnost, ki ni več ena enota, temveč en del števil. Ustabil se je v družbi vseh vrst in bil eden tistih mladih mož, ki so držali govore in se tako izobraževali za govornike, se pripravljali za posel državnika, za bodoče parlamentarne borbe. Ničesar ni zanemarjal, bil je v klubih, na sestankih in banketih bivših šolskih to-

varišev, pri predavanjih odvetnikov, v zgodovinskem in zemljepisnem društvu, pri dobroteljskih združenjih. Povsod, v vseh krogih, ki kažejo osebnost in ji dajejo poseben žar skupnosti, je bil zraven. Tako si je hotel pridobiti ime za oni dan, ko bi vstopil v politiko.

Sicer mu pa za to vlogo ni ničesar manjkalo. Bil je zgovoren in živahen in delal hrup, ki vodi v našem stoletju do uspeha: bil je človek srednje mere, a znal je vzbujati pozornost.

V družbi je redko predaval svoje članke. Navadno in čisto naravno pa je vtilkal eno roko v te- lovnik kot Guizot na sliki, ki jo je napravil Dela-roche.

IX.

— Glej, je dejala Renée, vsa zasopla kot otrok, ki je bil tekel, ko je stopila ob enajsti uri v jedilnico, mislila sem, da so vsi že dol! ... Kje pa je vendar mama?

— V Parizu je po opravkih, je odgovoril g. Mauperin.

— A, in Denoiser?

— Šel je k možaku, ki preureja svoj vrt ...

povabili so ga na kosilo ... Pojdiva obedovat.

— Dober dan, papa! Mesto da bi se vsedla, je Renée skočila očetu okoli vratu in ga začela poljubljati.

— Nehaj vendar, kaj se ti meša? je dejal g. Mauperin smehljaje in jo je skušal otresti.

— Pusti, da te malo vščipnem, glej, takole ...

In vščipnila ga je v lica.

— Kako si otroška, moj Bog!

— Poglej me, da vidim ... ali me malo ljubiš ...

Renée ga je poljubila in se nato malo umaknila,

a še vedno držala njegovo glavo v svojih rokah.

Tako sta se gledala nežno in globoko, oko v oko.

Steklena vrata jedilnice so bila odprta in tako

je v sobo prihajala od zunaj svetloba, duh in šum

iz vrta. (Dalje prih.)

Eau de Cologne Louis XIV.

se odlikuje posebno s svojim finim ugodnim, osvežujočim vonjem, ter se porablja kot parfum in z izrednim uspehom za negovanje obraza in telesa. Cena 1 / Din. 150 1/2 / Din. 80. Stedlenico je prinesli seboj.

Uran-Parfumerija

Ljubljana, Mestni trg 11.

L. Mikuš

Ljubljana,

Mestni trg 15

izdelovalci

dežnikov

Zaloga

sprehajalnih

palic.

Popravila točno in solidno

Dva dijaka

se sprejemata na stanovanje in hrano. Naslov pove npr. „N“.

Delavnica

za precizno mehaniko

Viljem Sequart

Ljubljana

Šelenburgova ulica 4 (na dvorišču).

Solska in precizna risalna orodja.

Merilni instrumenti.

Merila in tehnične potrebnosti.

Vse šolske potrebščine:

Ročne torbice, voščeno platno, modri ovijalni papir, peresa, svinčnike, radirke, zvezke, mape, peresnice, risalni papir, barvice, risalne deske, mape, risalna orodja in vse druge potrebščine pri-poroča tvrdka

Iv. Bonač - Ljubljana

Šelenburgova ulica 5.

stanovanje

se zamenja v Ljubljani. Ponudbe na upravo lista pod „ZAMENJAVA“.

Protiv znojnih nogu upotreblite

HOFER PUDER br. III.

Dobiva se u svim apotekama i drogerijama.

RAVE d. d., ZAGREB.

I. JAX & SIN

LJUBLJANA, Gosposvetska cesta

priporoča svojo bogato zalogo :

Pisalnih strojev „DLER“

Sivalnih strojev

za rodbino in obrt

Voznih koles

Styria -- Dürkopp,

Orožno kolo (Waffenrad)

Ceniki zastoj in franko.

And. Jakil, tovarena kož

prodajalna Ljubljana, Poljanska c. 13.

Znižane cene

Solidno blago!!

Bogato skladišče moških, ženskih in otroških čevljev iz telečjega boksa v vseh barvah, govedjega boksa in rjave kravine.

„PRI NIZKI CENI“ IGR. ZARGI

Ljubljana, Sv. Petra cesta 3

Nudi cenj. odjemalcem veliko izbiro potrebščin za krojače in šivilje. Krasna izbira vol. površnih jopic, jumperjev, ovijalk, rokavic, nogavic in raznih zimskih potrebščin. Moško, damsko in otročje perilo. Velika izbira raznih kravati po priznani najnižjih cenah.

Na debelo! Na drobno!

Pozor! Pozor!

VOZNI RED

vseh železniških, poštinih in avtomobilnih prog v Sloveniji

s priključitvijo na inozemske proge, z kurzno karto Slovenije v merilu 1:475.000.

Je ravnokar izšel

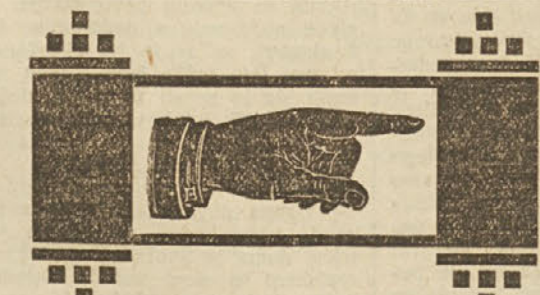
Vsebinska:

- I. Splošni del: Cene za poštne vožnje. Železniška tarifa za prevoz potnikov in prtljage. Maksimalna tarifa za izvoške. Kolkovine. Konzulati. Poštne pristojbine. Pristojbine za železniške nosače. Važne telefonske številke.
- II. Železniški vozni red: Direktni, spalni in jedilni vozovi. Odhod in prihod vseh poštinskih vlakov. Pregled vseh železniških prog.
- III. Početni vozni red: Poštni, avtomobilni.
- IV. Seznam postaj.
- V. Priloga: Kurzna karta Slovenije v merilu 1:475.000 z vsemi železniškimi programi in postajami, vse poštne in avtomobilne proge, vse poštne urade z označbo, če ima pošta brzojav oziroma telefon.

Dobi se v vseh knjigarnah in trafikah za ceno 15.— Din.

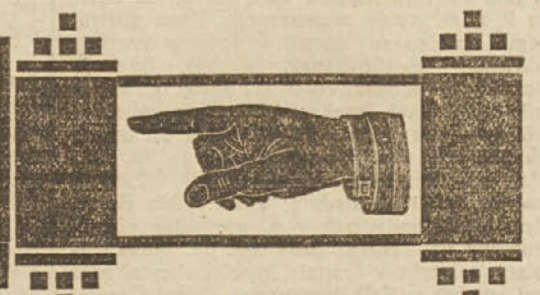
Direktna naročila sprejema

Zvezna tiskarna in knjigarna v Ljubljani, Wolfova ul. št. 1.

MALI OGLASI:

Cena oglasom do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljnja beseda 25 para, z davčino vred.

Francoske in nemške

prevode vseh vrst iz in razne jezike izvršuje in preskrbi sod-nijsko overovljenje prof. dr. Pa-vel V. Brežnik, sodno zapri-seženi tolmač, uraduje dopolne-na na realni, popoldne Dalmatino-va ulica 2./II. nadst. levo.

Poslovodjo

izurjenega v trgovskih poslih s primerno kaviro za Ljubljano in prodajalco za deželo sprej-me Splošna gospodarska za-druška za Slovenijo. Plača po dogovoru, nastop takoj ali 25. oktobra. Pismene ponudbe s pričetki je vložiti do 20. sep-tembra t. l., osebna zglasitev vsak dan med 4. in 6. uro v pisarni Gosposvetska c. št. 2, Ljubljana. Načelstvo.

Stanovanje

najmanj dve sobi išče srednje-šolski profesor poročen, brez otrok. Naslov v upravi lista.

Špecialna mehanična

delavnica za popravilo pisalnih in računalnih strojev. L. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ul. 6A.

Mesečna soba

eventuelno s sostanovalko se išče za takoj. Ponudbe na F. K. Kaiser, puškar, Ljubljana.

Izvršuje se

prevajanje in korespondenca v arpskem nemškem francoskem in italijanskem jeziku. Naslov pri upravi Jutr. Novosti.

Zastopstvo

katerekoli stroke za štajersko, prevzame večja tvrdka v Celju. Pisarna in lepo, suho, obsežno skladišče pri kolodvoru. Po-nudbe na upravo lista.

Hišnim posestnikom

plačam 5.000 K mesečno za stanovanje v stari hiši 6 sob s prtlj. v Ljubljani. Dr. Arneja, Ljubljana, Gradišče 4.

62 kom. delnic

krševniške industrije d. d. pro-dam. Naslov pove uprava lista.

Družabnika za Maribor

s primernim kapitalom iščem za koncesionirano trgovsko pod-jetje s sigurno bodočnostjo. — Ponudbe pod »Družabnik« na Mar-Stan — Maribor, Rotovski trg 1.

Velika izbira

otroških vozilov, dvokoles in motorjev. Orionetto, Motoretto, Omega, D. K. W., kakor tu-di sivalnih strojev po nizki cen-i. — Sprejemajo se v po-polno popravilo za emajliranje s ognjem in ponikanje dvoko-les, otroški vozički, sivalni in razni stroji. — Tribuna F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

V lesni stroki

dobro izurjen mlad mož išče službe delovodje, oziroma pre-vzemalca. Ima široko poznanje v inozemstvu, govori slovensko, nemško in italijansko. Izvršuje tudi sam vse spedičije. Ponudbe pod »Lesni strokovnjak« na Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Priporoča se

konfekcija, krojačnica za dame in gospode po meri, po naj-modnejših žurnalih. Brata Brunskele, Ljubljana, Židovska ulica 5.

Dobrosrčnim in premo-

žnim slojem. Invalidna dru-dohodkov, katero oče je inva-lid z 100% dela nezmožnostjo, mati pa tudi slabša, brez strehe in brez premoženja, skratka brez vsega, prosi dobrosrčne premožne sloje, da bi ji poma-gali, bodisi v denarju, živilu ali obleki, ker so otroci vsi nagi in lačni. Naslov se izve v glavnem tajništvu NRS v Lju-bljani.

Pisalni stroj

skoro nov, dobro ohranjen, znamke Blickensderfer z vidno pisavo napredaj. Istotako mo-torček 1/2 HP 220 W za isto-matal tok in 100 m bakrene 8-G-žice 1-6 mm z gumeno iso-lacijo. Naslov pove uprava lista.

Stanovanje

najmanj 2 sobi išče zakonski par brez otrok. Nagrada: eno leto francoske ure zastoj. Pla-čava tudi visoko najemnino. Najin naslov v upravi lista.

Išče se posojilo

Din 2.000.— proti dobrim obre-stim. Odgovor na upravo Jutr. Novosti.

Rabljeni pisalni stroji

najboljših znamk, dobro poprav-ljeni, napredaj. Ant. Rud. Legat. Maribor, Slovenska ulica 7 — telefon 100. —

Raznovrstno pohištvo

stalno v zalogi. Zaloga »A-Z« panjev. Zahtevajte cenik. Er-man & Arhar, mizarstvo, Št. Vid nad Ljubljano 4.

Stanovanje

ali večjo prazno sobo tudi v okolici išče iz Trsta izgnana družina državnega uradnika. Najino. Ponudbe na Andrej Škufi, Resljova cesta 24/II.

Celjani!

Poslužujte se krojaške delav-nice Matija Stipičiča v Zavodni št. 40. Solidno delo. Točna po-strežba. Cene konkurenčne.

Službo išče

absolvent pripravljalega tečaj-a obrtne šole v Ljubljani, vojašči-ne že prost, vešč računstva kot skladiščnik ali kaj sličnega. Ponudbe na »soliden« na upra-vo lista.

Blazine, žima

morska trava, Peter Kobal — Kranj, Glavni trg, izvornica vseh vrst blazin, žime in morske trave, modroce na peresih. — Specijalna tvrdka za izdelo-vanje klubgarnitur. — Najnižje cene! — Najsolidnejši izdelki! Zahtevajte oferte in cenike!

Sprejme se

pokrovski vajenec in vajenka za mešano trgovino, starost ne pod 14 let. Sprejmeta se samo iz dežele. Polizve se pri Ivan Vrtičnik, Ljubljana, Tržaška cesta št. 19.